

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXIV. Soluuntur obiectiones Lutheri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

CAPVT XXIV.

Soluuntur obiectiones Lutheri.

NVNC demùm soluendæ sunt aduersariorum obiectiones, Lutheri, Caluini, Kemnitij; nam rebus qui vix aliquid noui adferunt. **PRIMUM** igitur Lutherus in libro de captiuit. Babylon. & in libro de abroganda Missa, duo argumenta proponit, eaq; confidenter opponit omnibus omnium Sanctorum testimoniis, & totius orbis terræ, atque omnium seculorum consensui. **PRIMUM** argumentum sumitur à verbis. **SECUNDUM** ab exemplo Christi.

PRIMUM eiusmodi est; Cœna Domini est Sacramentum ac Testamentum Christi; sic enim ipse ait: *Hic calix nouum Testamentum est in meo sanguine*; ergo sacrificium esse non potest. Nam sacrificij ratio cum ratione Sacramenti, & Testamenti omninò pugnat. Sacrificium enim est aliquid, quod nos Deo offerimus; at Sacramentum datur nobis à Deo, & similiter Testamentum continet promissionem hæreditatis nobis factam. **PRAETEREA** Sacramenti, & Testamenti promissio fide accipitur; sacrificium cōtrà ex fide procedit. Sacramentum, & Testamentum ad nos à Deo descendunt; sacrificium à nobis ad Deum ascendit. Item sicut non possunt idem esse oratio, & quod oratione accipitur; ita non possunt idem Testamentum, & sacrificium. **DENIQUE** sicut ridiculum est dicere per Testamentum dari aliquid testatori ab hærede, cum è contrario detur aliquid hæredi à testatore; sic etiam ridiculum videri debet, si quis dicat per Eucharistię Sacramentum nos Deo aliquid offerre, cum ipse potius nobis aliquid promittat, & donet. Hoc argumentum per multas paginas versat Lutherus, ac fundamentum esse dicit totius doctrinæ suæ in hac materia: ac propter huius rei ignorantiam, pronuntiat idololatrias esse omnes Sacerdotes, & Episcopos, cum omnibus suis maioribus.

RESPONDEO, tribus modis peccat argumentum Lutheri. **PRIMO**, quia assumit, sacrificium esse opus, quod nos Deo exhibemus, & illud opponit, vt nostram actionem, actionem Christi. At nos non hoc dicimus, sed asserimus tam Sacramentum, seu Testamentum, quàm sacrificium esse Christi opus.

opus, & actionem: idem enim Christus, qui nobis seipsum per Eucharistiam præbet in cibum, idem seipsum per Eucharistiam Patri obtulit, & quotidie per Ministros suos se offert in sacrificium. Immo inter alia bona, quæ nobis Christus moriens Testamēto suo reliquit, vnum fuit corpus ipsius, & sanguis, quo uteremur, tum vt illa Deo offerremus, tum vt inde animæ nostræ reficerentur. Neque dissimile est quod agunt homines pij, dum Testamenta sua condunt: primum enim aliquid donant Deo in vsum Ecclesiarum, aut pauperum, deinde hæreditatem filiis relinquunt.

Sed etiam si hoc sacrificium esset omnino opus nostrum, adhuc argumentum Lutheri non concluderet: nam peccat **SECUNDO**, quod confundit promissionem cum signaculo promissionis. Siquidem in Sacramēto, & Testamento Christi, distinguenda sunt in doctrina Lutheri, promissio, quæ consistit in verbis: *Accipite, manducate, &c.* & signaculum, quod est ipsum corpus Domini, & sanguis sub specie panis, & vini: ex his duobus promissio non est sacrificium. Et hoc probat, si quid probat argumentum Lutheri. Aliud enim est, promitti nobis aliquid à Deo, aliud, nos Deo aliquid offerre. At signaculum promissionis, nulla est ratio cur sacrificium esse non possit: cur enim non possit Deus victimam sibi oblatam, in iustituro & mandato suo, assumere in signaculum promissionis? immò re ipsa in lege veteri sic Deus fecit. Nam Testamentum vetus Exod. 24. ob signavit sanguine victimæ, tunc sibi immolatæ, dicente Moysē: *Hic est sanguis Testamenti, quod misit ad vos Deus.* Sic etiam omnia sacrificia legis veteris, & vera sacrificia erant, & tamen signacula erant promissionis Christi venturi, & morituri. Quid igitur mirum, si sanguis Domini in altari existens, per consecrationem simul sanguis sit victimæ Deo oblatae, & signaculum promissionis diuinæ?

TERCIO peccat argumentum Lutheri, quod non distinguit rationes formales Sacramenti, seu Testamenti, & sacrificij. Ita enim argumentum procedit, ac si nos diceremus, sacrificium, quia sacrificiū est, esse Sacramentum, vel Testamentum, & contrā, vel dare, idem esse quod accipere, petere, idem quod promittere. At non ita sumus hebetes, aut rudes, vt ista dicamus: sed quod dicimus, hoc est; Eucharistiam Sacramentum esse, quatenus est signum externum & visibile inuisibilis gratiæ,

gratiæ, & refectionis, quæ nobis cōfertur, dum Eucharistiã ritè sumimus: eandem esse Testamentum, quatenus est instrumentum publicum, & authenticum diuinæ voluntatis & promissionis: eandem esse victimam & sacrificium, quatenus Deo offertur. Neque repugnat, vnum & idem accipi, & dum neque valet quidquam illa consequentia: Accipimus a Deo Eucharistiã; ergo non possumus eandem illi offerre. Nam nihil omninò habemus quod Deo offeramus, nisi quod ab eo accepimus; iuxta illud Dauidis in lib. I. Paral. 29. *Tua sunt omnia, & quæ de manu tua accepimus, dedimus tibi.*

SECUNDVM Lutheri argumentum sumitur ab exemplo Christi, qui in vltima cœna legitur in mensa sedisse, & sacramentum discipulis distribuisse, non autem illud Patri obtulisse.

RESPONDEO; Christi exemplum nobis maxime fertur. Nam etiamsi Euangelistæ non expressè dixerint, Christum Patri in cœna obtulisse; tamen neque expressè dixerint non se obtulisse. Et præterea nos ex loci illius circumstantiis, figuris, & vaticiniis Prophetarum, ex testimonio expressè antiquissimorum Patrum scimus; Christum se Patri in cœna sacrificium obtulisse; & hoc ipsum fieri mandasse, cum ait *Hoc facite.* Neque est id nouum in mysteriis fidei. Nam etiam Iulius Euangelista scribit, in vltima cœna Christum immolasse agnum Paschalem, & eundem comedisse accinctis rebus, cum baculis in manu; immò neque expressè scribunt Euangelistæ, illum comedisse agnum Paschalem: & tamen non dubitat ista omnia facta esse, cum esset Dominus oblectatissimus legis, & Pascha parari iussisset. Neque dicunt Euangelistæ, Christum in calice, quem sanguinis sui calicem appellauit, posuisse vinum; nam illa verba: *Non bibam ex hoc genimine vitis,* suprâ ostēdimus dicta esse de calice, quem bibendum dedit Dominus post agni Paschalis manducationem non de calice Eucharistiæ; & tamen quis hoc tempore laberetur, in illo calice fuisse vinum? id em̄ omnes scriptores credunt. Quare si Lutherus ab exemplo Christi probare cupit Missam nō esse sacrificium; certum aliquod testimonium afferat, vbi legamus, Christum nō se obtulisse in cœna; nam illud argumēta negatiua; Non habetur expressè in Scripturis, non est factum, iam ipsis etiam pueris ridicula sunt.

Præter hæc argumenta, habet idem Lutherus in sequenti

imposturam in principio libri de abroganda Missa priuata, ubi dicit, Papam ingressurum in epistolas decretales, pro fundamento citare illa verba Pauli: *Translato sacerdotio necesse est, & legis translatio fiat*: & inde deducere, post Christi ascensionem translatum fuisse sacerdotium à Christo in Petrum, deinde à Petro in Papam; & à Papa in suos successores. Quà Lutheri imposturam iterum repetit Illyricus in Apologia Confessionis Antuerpiensis, cap. de Missa, ubi etiam addit Papam loqui de sacerdotio secundum ordinem Melchisedech.

SED hic tria sunt mendacia. PRIMVM, quod Papa ista dicat ingressurus in decretales epistolas, & pro fundamento iaciat. Nam ille Canon: *Translato sacerdotio*, non habetur in i. titulo, sed in 2. nec in principio illius tituli; nam duo alij canones precedunt.

SECUNDVM mendacium est, quod Papa ista dicat. Nam in toto illo canone, non est nomen Christi, nec Petri, nec Papæ, sed ponuntur ipsa verba Pauli cum quadam annotariuncula S. Augustini, quæ solùm continet, legem & sacerdotium esse omninò connexa.

TERTIVM mendacium est, quod in eo canone agatur de sacerdotio Christi, vel Melchisedech. Nam expressè agitur de sacerdotio Leuitico, vt glossa bis notat. Itaque mera sunt Lutheri somnia, translatum esse sacerdotium à Christo in Petrum, vel à Petro in Papam.

CAPVT XXV.

Soluuntur argumenta Ioannis Caluini.

IOANNES Caluinus lib. 4. Institut. cap. 18. §. 1. quinque argumenta proponit, cum dicit se verbo Dei clarissimè demonstraturum sacrificium Missæ insigni contumelia Christum afficere; crucem eius sepelire, & opprimere; mortem eius in obliuionem tradere; fructum, qui ex ea nobis proueniebat, tollere; Sacramentum, quo mortis memoria relicta erat, eneruare, & dissipare: quæ omnia argumenta exequitur in sequentibus sectionibus.

PRIMVM igitur tale est argumentum. Christus est sacerdos in æternum: ergo nulli substitui debent Christo successores, aut vicarij. Ergo nulli sunt modò sacerdotes in terris, proinde

Yyy 3 proinde